A Short Introduction OF GRAMMAR GENERALLY TO BE USED:

Compiled and ſet forth for the bringing up of all thoſe that intend to attain to the knowledge of the Latine tongue.

CAMBRIDGE:

¶ Printed by JOHN FIELD, Printer to the *Univerſitie*.

Anno Dom. 1661.

Tuor & Tueor.

Fructus vel fruitus, misereri junge misertus,
Vult tuor & tueor, non tutus sed tuitus sum,
Quamvis & tutum & tuitum sit utrique supinum:
A loquor adde locutus, & à sequor adde secutus,
Experior facit expertus: formare paciscor
Apiscor. *Gaudet pactus sum, nanciscor nactus: apiscor (ptus.*
Quod vetus est verbum, aptus sum; unde adipiscor ade-
Junge queror questus, proficiscor junge profectus;
Expergiscor sum experrectus: & hæc quoque commi-
niscor commentus, nascor natus, moriórque
Mortuus, atque orior quod præteritum facit ortus.

De Verbis geminum præteritum habentibus; viz. Activæ & Passivæ vocis.

PRæteritum activæ & passivæ vocis habent hæc;
Cæno cænavi & cænatus sum tibi formar.
* Versus Hypermeter. *Furo juravi & juratus, potíque potavi* *
Et potus, titubo titubavi vel titubatus:
Sic careo carui & cassus sum, prandeo prandi
Et pransus, pateo patui & passus, placeóque
Dat placui & placitus, fuesco fuevi atque fuetus,
Veneo pro vendor, venivi venditus & sum,
Nubo nupsi nuptáque sum, mereor meritus sum,
Vel merui: adde libet libuit libitum, & licet adde
Quod licuit licitum, tædet quod tæduit & dat
Pertæsum: adde pudet faciens puduit puditúmque;
Atque piget, tibi quod format piguit pigitúmque.

De Neutro passivorum præteritis.

NEutro-passivum sic præteritum tibi format;
* Versus Hypermeter. *Gaudeo gavisus sum, fido fisus, & audeo* *
Ausus sum, fio factus, soleo solitus sum.
Mœreo sum mœstus: sed Phocæ nomen habetur.

De verbis præteritum mutuantibus.

Flavesco. Erubesco. Lucesco.

QUædam præteritum verba accipiunt aliunde:
Inceptivum in sco, stans pro primario, adoptat

Præ-

Præteritum ejuſdem verbi: Vult ergò tepeſco
A tepeo tepui, ferveſco à ferveo fervi;
A video cerno vult vidi; à concutio vult
Præteritum quatio concuſſi, à percutióque
Percuſſi ferio; à mingo vult meio minxi;
A ſedeo ſido vult ſodi, à ſuffero tollo
Suſtuli; & à fuo ſum fui; & à tulo rit è fero tuli;
A ſto ſiſto ſteti, tantùm pro ſtare; furóque
Inſanivi, à verbo ejuſdem ſignificati:
Sic poſcunt, veſcor, medeor, liquor, reminiſcor,
Præteritum à paſcor, medicor, liquefio, recordor.

Verſus hypermeter.

De Verbis Præterito carentibus.

PRæteritum fugiunt, vergo, ambigo, gliſco, fatiſco,
Polleo, nideo. Ad hæc, inceptiva; ut pueraſco:
Et Paſſiva, quibus caruêre activa ſupinis;
Ut, metuor, timeor: Meditativa omnia, præter
Parturio, eſurio, quæ præteritum duo ſervant.

Sylveſco. Fruticeſco Sterileſco. Dieſco. Deſiderativa, ut, Miſturio, Scripturio, Iturio, Cacaturio.

Verba Supinum rarò admittentia.

HÆc rarò aut nunquam retinebunt verba ſupinum;
Lambo, mico micui, rudo, ſcabo, parco peperci,
Diſpeſco, poſco, diſco, compeſco quiniſco,
Dego, ango, ſugo, lingo, ningo, ſatagóque,
Pſallo, volo, nolo, malo, tremo, ſtrideo, ſtrido,
Flaveo, liveo, avet, paveo, conniveo, fervet.
A nuo compoſitum, ut renuo; à cado, ut incido; præter
Occido, quod facit occaſum, recidóque recaſum:
Reſpuo, linquo, luo, metuo, cluo, frigeo, calvo,
Et ſterto, timeo: ſic luceo; & arceo, cujus
Compoſita ercitum *habent: ſic à gruo, ut ingruo, natum:*
Et quæcunque in ui *formantur neutra ſecundæ:*
Excepti oleo, doleo, placeo, taceóque,
Pareo, item & careo, noceo, paſco, lateóque.
Et valeo, calco; gaudent hæc namque ſupino.

De Verbis Defectivis.

Sed nunc, ut totum percurras ordine Verbum,
Iſtis pauca dabis mutilata & anomala Verba:
Quæ quia clauda quidem remanent, nec verſibus apta,
Qui rectis pedibus pleniſque incedere gaudent,
Hiſce ſequens dabitur, quem cernis, ſermo ſolutus.

Aio. Præſens Indicativi, Aio, ais, ait. *Plural.* Aiunt.
Præteritum imperfectum, Aiebam, aiebas, aiebat. *Plural.* Aiebamus, aiebatis, aiebant. Imperativus, Ai.
Præſens Optativi, Potentialis, & Subjunctivi, Aias, aiat. *Plural.* Aiamus, aiant. Præſens Particip. Aiens.

Auſim. Præſens Optativi & Subjunctivi, Auſim, auſis, auſit. *Plural.* Auſint.

Salve. Indicat. Salvebis. Imper. Salve ſalveto. *Plural.* Salvete, ſalvetote. Infinit. Salvere.

Ave. Imperat. Ave, aveto. *Pl* Avete, avetote. Infin. Avere.

Cedo. Imperat. Cedo. *Plural.* Cedite: id eſt, *Dic*, vel *porrige*; *Dicite*, vel *porrigite*.

Faxo. Futurum, Faxo vel faxim, faxis, faxit, pro *faciam* vel *fecero*. *Plural.* Faxint.

Forem. Imperfectum Optat. Potent. & Subjunct. Forem, fores, foret; pro *eſſem*, *eſſes*, *eſſet*. *Plural.* Forent.
Infinitivus, Fore, id eſt, *Futurum eſſe*.

Quæſo. Præſens Indicat. Quæſo. *Plural.* Quæſumus.

Infit. Infit, ſola vox eſt, *Dicit*, ſeu *dixit* ſignificans. *Plur.* Infiunt, id eſt, *Dicunt*.

Inquio. Præſens indicativi, Inquio vel inquam, inquis, inquit. *Plural.* Inquimus, inquiunt.
Præter. perfectum, Inquiſti, inquit.
Futurum, Inquies, inquiet.
Imperat. Inque, apud *Terent.* Inquito apud *Plautum*
Præſens Optativi, Potentialis, & Subjunctivi, Inquiat.
Particip. Inquiens.

Vale. Indicat. Valebis. Imper. Vale, valeto. *Plural.* Valete, valetote. Infinit. Valere.

Hæc

Hæc quatuor ſequentia, Odi, cœpi, memini, novi, omnes voces præteriti perfecti & pluſquamperfecti omnium modorum integras habent; ut & futuri quoque, quoties à præterito indicativi formantur: in reliquis magna ex parte deficiunt, niſi quòd memini in imperativo *Sing.* Memento. *Plural.* Mementote habet. Odi, novi, & cœpi carent imperativo. Odi, cœpi, memini, novi.

Notabunt præterea pueri, Dor, furo, for, der, fer, à for, ſimplicia non reperiri:

Præterea, { Dic, / Duc, / Fer, / Fac, } pro { Dice, / Duce, / Fere, / Face, } voces eſſe per Apocopen conciſas & decurtatas.

Denique notabunt, Eo & queo, habere imperfectum Ibam, quibam: in futuro, Ibo, quibo.

De verbis Impersonalibus.

ET de perſonalibus quidem hactenus dictum eſto, deinceps verò de Impersonalibus dicendum, quæ nominativum tertiæ perſonæ non recipiunt, ſed mutatur nominativus perſonæ in obliquos: ut quod Anglicè perſonaliter dicimus, *I muſt reade Virgil*, Latinè impersonaliter effertur, *Oportet me legere Virgilium.*

Impersonalia igitur appellantur, non quòd perſonâ careant, (habent enim, ut videmus, vocem tertiæ perſonæ tam activam quàm paſſivam, quamplurima) ſed quia nullius perſonæ aut numeri certam ſignificationẽ, niſi ex adjuncto nominis vel pronominis caſu obliquo ſortiantur. Nam *Oportet me*, primę perſonæ eſſe videtur, numeríque ſingularis: *Oportet nos*, primæ perſonæ, pluralis: *Oportet te*, ſecundæ perſonæ ſingularis: *oportet vos*, ſecundæ pluralis: atque itidem de reliquis. Impersonalia cur ſic dicta.

Sunt igitur Impersonalia duplicia: Activæ vocis, & Paſſivæ vocis.

Impersonalia activæ vocis.

Impersonalia activæ vocis sunt hæc & his similia;

Est,	Accidit,			
Interest,	Contingit,	Vacat,		Juvat,
Refert,	Evenit,	Præstat,		Constat,
Placet,	Expedit,	Restat,		Conducit,
Libet,	Liquet,	Decet,		Miseret,
Pœnitet,	Licet,	Oportet,		Piget,
Tædet,	Solet,	Potest,		Pudet.

Denique nullum ferè verbum est tam personale, ut non idem impersonalis formam possit induere; nec è diverso. Horum tamen quædam personaliter usurpantur: ut, *Virtus placet probis. Pecunia omnia potest. Ars juvat egentes.*

Quædam verò semper manent impersonalia: ut, Pudet, pœnitet, oportet. Tametsi legere est apud Terentium; *Quæ adsolent, quæque oportent signa ad salutem esse, huic omnia adesse video.*

Conjugantur in tertia persona.

Conjugantur autem in tertia persona singulari per omnes modos. A *liquet* non exstat præteritum.

Tædet, pertæsum est format:
Miseret, & miserescit, misertum est.

Inveniuntur etiam in usu,	Placitum est,	Præterit. à	Placet.
	Libitum est,		Libet.
	Puditum est,		Pudet.
	Licitum est,		Licet.
	Pigitum est,		Piget.

Impersonalia passivæ vocis fiunt ab omnibus verbis activis & neutris: ut curritur, turbatur.

Impersonalia Supinis & vocibus Gerundii carent.

DE GERUNDIIS.

GErundia porrò voces participiales vocari possunt, quòd similia participiis sunt: sicut proverbialia dicimus, quæ sunt similia proverbiis.

Proinde quia parùm videbamus convenire inter Grammaticos, utrùm ad verba an ad participia propriùs

piùs pertineant, hìc in confinio utriuſque partis relinquimus; ut utri velint ſeſe regno addicant.

Porrò à Nomine caſum, à Verbo agendi vel patiendi, vel neutrius, ſignificationem accipiunt.

Et quia temporum nec diſcrimen diſcretis vocibus recipiunt, neque numeros aut perſonas admittunt, ideo nec juſta verba eſſe poſſunt, nec participia.

Terminationes gerundii.

Gerundii terminationes ſunt tres, { *Di*, Genitivi casûs. / *Do*, Dativi, & ablativi. / *Dum*, Nominativi & accuſativi.

Gerundia autem activè majore ex parte ſignificare, nulli dubium eſt; licet interdum etiam paſſivè ſignificent. Cujus rei exempla erunt iſta: *Athenas quoque miſſus erudiendi causâ:* id eſt, *ut erudiretur. Urîtque videndo fœmina:* id eſt, *dum videtur. Satìs ad cognoſcendum illuſtria:* id eſt, *ut cognoſcantur. Ars ad diſcendum facilis:* id eſt, *ut diſcatur.*

DE SUPINIS.

Supina.

Supina quoque meritò participialia verba dicuntur, omniáque cum gerundii vocibus communia habent. Exeunt autem, prius in *um*, poſterius in *u*: ut, *Viſum, viſu.* Significant autem, prius quidem ferè activè (ſicut in rudimentis dictum eſt) poſterius verò paſſivé.

DE PARTICIPIO.

Particip.

Participium eſt pars orationis inflexa caſu; quæ à Nomine, genera, caſus, & declinationem; à Verbo, tempora & ſignificationes; ab utroque, numerum & figuram accipit.

ACCIDENTIA PARTICIPIO.

Accidentia Participio.

Accidunt Participio ſeptem; { Caſus, Genus, Declinatio, Tempus, } { Significatio, Numerus, Figura. }

De genere autem, & casu, & declinatione, idem hìc statuendum, quod suprà in nomine est traditum

TEMPUS.

Tempora participiorum sunt quatuor.

Tempora particip.

Præsens in *ans* vel *ens:* ut, Amans, legens.

Præsens. Nota.

Cæterùm *iens*, participium ab Eo, simplex rariùs legitur in nominativo; sed euntis, eunti, euntem, eunte, in obliquis: composita verò nominativum quidem in * icns* finitum habent, genitivum autem in *euntis:* ut, Abiens, abeuntis: Rediens, redeuntis: præter unum Ambiens, ambientis.

Hanc formam sequuntur & horum gerundia; ut, Abeundi, abeundo, abeundum: præter Ambiendi, ambiendo, ambiendum.

Præteritum.

Præteritum verò in { Tus, Sus, Xus, } ut { Doctus. Visus. Nexus. }

Futurum.

Futurum autem duplex: Alterum quidem in *rus*, activæ ut plurimùm significationis: aut neutralis; ut, Lecturus, cursurus: Alterum verò in *dus*, passivæ significationis semper, ut, Legendus.

SIGNIFICATIO.

Significatio activa.

Activè significant ea participia, quæ ab activis cadunt: ut, Docens, docturus; Verberans, verberaturus.

A neutris cadentia neutraliter significant; ut, Currens, cursurus; Dolens, doliturus.

Participia in *dus.*

A quibusdam neutris reperiuntur etiam participia in *dus:* ut, Dubitandus, vigilandus, carendus, dolendus.

Significatio passiva.

Passivè significant, quæ à Passivis descendunt: ut, Lectus, legendus; Auditus, audiendus.

Fiunt & Participia passiva ab hujusmodi neutris, quorum tertiæ personæ passivè usurpantur: ut *Aratur terra*, Hinc, *arata & aranda terra.*

Participia

Participia formata à deponentibus imitantur significationem ſuorum verborum: ut, Loquens, loquutus, loquuturus, à loquor. Participia à deponentibus.

Deponentibus, quæ olim communia fuerunt, manet participium futuri in *dus:* ut,

Sequendus, Utendus, Obliviſcendus, &
Loquendus, Patiendus, alia id genus.

Habent & deponentia præteriti temporis participia, quæ nunc activè, nunc paſſivè ſignificant: ut,
Virgil. *Nunc oblita mihi tot carmina.*
Terent. *Meditata ſunt mihi omnia mea incommoda.*
Virgil. *---mentitáque tela Agnoſcunt.*

Communium denique verborum participia ipſorum ſignificationem induunt: ut, Criminans, criminatus, criminaturus, criminandus.

Ab impersonalibus nulla extant participia, præter Pœnitens, decens, libens, pertæſus, pœnitendus, pudendus. Impersonalium participia.

Hæc participia, præter analogiam, à verbis ſuis deducuntur, Pariturus, naſciturus, ſonaturus, arguiturus, luiturus, eruiturus, noſciturus, moriturus, oriturus, oſurus, futurus. Participia anomala deducta à verbis præter analogiam.

Similia participiis ſunt iſta, Tunicatus, togatus, perſonatus, larvatus, & innumera hujus ſortis vocabula, quæ à nominibus, non à verbis deducuntur. Participia derivata à nominibus.

NUMERUS.

Eſt & numerus in participiis, ut in nomine: *S*ingularis, ut Legens: Pluralis ut legentes. Numerus.

FIGURA.

Figura eſt duplex: *S*implex, ut *S*pirans; Compoſita, ut Reſpirans. Figura participiorum.

Participia aliquando degenerant in nomina participialia; Vel cùm alium caſum quàm ſuum verbum regunt: ut, Participia fiunt nomina.

Abundans lactis, Patiens inediæ,
Alieni appetens, Fugitans litium.

Vel cùm componuntur cum dictionibus, cum quibus ipsorum verba componi non possunt: ut Infans, indoctus, innocens, ineptus.

Vel cùm comparantur: ut, Amans, Amantior, Amantissimus. Doctus, Doctior, Doctissimus.

Vel cùm tempus significare desinunt: ut, *Expectem qui me nunquam visurus abîsti* hoc est, *qui eo animo discessisti, ut me amplius non videres.*

Nullam mentionem fecit cometarum, nil prætermissurus, si quid explorati haberet, id est, *ità affectus, ut nox prætermitteret.*

Amandus est doctissimus quisque, id est, *dignus est*, vel *debet amari. Vita laudata*, id est, *laudabilis.*

Ejicienda est hæc mollities animi: id est, *debet ejici.*

Participia præsentis temporis fiunt nomina.

Participia præsentis temporis non rarò fiunt substantiva nomina. Modò in masculino genere; ut, Oriens, occidens, profluens, confluens: Modò in fœmineno, ut, Consonans, continens: Modò in neutro; ut, contingens, accidens, antecedens, consequens: Modò in communi genere, pro verbalibus in *tor* vel *trix*: ut, Appetens, diligens, fitiens, indulgens.

Animans, modò fœmininum, modò neutrum reperitur.

DE ADVERBIO.

Adverbium.

ADverbium est pars orationis non flexa, quæ adjecta verbo sensum ejus perficit atque explanat.

Explanat etiam interdum & Nomen: ut, *Homo egregiè impudens. Nè parùm sis leno. Nimiùm philosophus.* Aliquoties & Adverbium: ut, *Parùm honestè se gerit.*

ACCIDENTIA ADVERBIO.

Accidentia Adverbio.

Adverbio accidunt, Significatio, Comparatio, Species, Figura.

Significationis varietas ex verborum circumstantiis colligenda est.

In

In loco significant, Hìc, illìc, istìc, intus, foris usquam, nusquam, ubi, ubique, ubicunque, ubilibet, utrobique, ubivis, ubiubi, ibi, alibi, alicubi, necubi, sicubi, inibi, ibidem, inferiùs, superiús. Adverbia loci.

Ad locum respiciunt, Hùc, illùc, istùc, intrò, aliò, quò, aliquò, nequò, quoquò, siquò, eò, eódem, quólibet, quóvis, quócunque, foras, horsum, aliorsum, dextrorsum, siniſtrorsum, surſum, deorsum, utroque, neutrò, quoquoversum. Ad locum significantia.

A loco denotant, Hinc, illinc, istinc, intus, foris, indè, unde, aliunde, alicunde, sicunde, necunde, indidem, undelibet, undevis, undecunque, supernè, infernè, cœlitus, funditus. A loco significantia.

Denique per locum innuunt, Hàc, illàc, istàc, quácunque, eà, eádem, alià, aliquà, siquà, nequà, quaquá. Per locum significantia.

Adverbia temporis sunt, Dum, quum, quando, aliquando, quamdiu, dudum quamdudum, jamdudum, quampridem, jampridem, usquè, quousque, toties, quoties, aliquoties, herì, hodie, cras, pridie, postridie, perendie, manè, vesperi, nudiustertius, nudiusquartus, nudiusquintus, nudiussextus, &c. Diu, noctu, interdiu, nunc, jam, nuper, aliàs, olim, item, pridem, tantisper, paulisper, parumper, sæpe, rarò, subindè, identidem, plerunque, quotidie, quotannis, nunquam, unquam adhuc, etiam pro adhuc, hactenus, in-dies, in-horas, utprimum, quamprimum, simulac, simulátque. Temporis Adverbia.

Usquè temporis & loci adverbium est: ut, *Usque sub obscurum noctis: Ab Æthiopia est usque hæc.* Est & ubi pro *semper* aut *continuè* ponitur: ut, *Usque metu micuêre sinus.* Usqué.

Adverbia numeri: ut, Semel, bis, ter, quater, quinquies, sexies, septies, vigesies vel vicies, trigesies vel trícies, quadrigies, quinquagies, sexagies, septuagies, octogies, centies, millies, infinities. Numeri.

Ordinis sunt, Indè, deindè, hinc, dehinc, deinceps, novissimò, imprimis, postremò, primùm, jamprimum, denique, demum, tandem, ad summum. Ordinis.

Ad-

Interrogandi. Adverbia interrogandi ſunt, Cur, quamobrem, quare, quomodo, ecquid, quin *pro* cur non, num, quid, ità, quò, unde, quantùm?

Vocandi. Vocandi ſunt, Heus, ô, eho, & ſiqua ſunt ſimilia.

Negandi. Negandi: ut, Haud, non minimè, nequaquam, nè *pro* non, & ſimilia.

Affirmandi. Affirmandi: ut, Etiam, ſic, quidni, ſanè, prorſus, nempe, nimirum, certè, profectò, adeò, planè, ſcilicet.

Jurandi. Jurandi: ut, Hercle, mehercle, medius-fidius, Dius-fidius, Pol, ædepol, Caſtor, ecaſtor.

Hortandi. Hortandi: ut, Agè, ſodes, ſultis, amabò, agedum, ehodum, eia, agité.

Prohibendi. Prohibendi: ut, nè, non.

Optandi. Optandi: ut, Utinam, ſi, ô ſi, ô.

Excludendi. Excludendi: ut, Modò, dummodo, tantummodo, ſolummodo, tantùm, ſolùm, duntaxat, demum.

Congregandi. Congregandi: ut, Simul, unà, pariter, populatim, univerſim, conjunctim, &c.

Segregandi. Segregandi: ut, Seorſim, gregatim, egregiè, nominatim, viritim, oppidatim, vicatim, privatim, ſpeciatim, bifariàm, trifariàm, omnifariàm, plurifariàm, oſtiatim.

Diverſitatis. Diverſitatis: ut, Aliter, ſecús.

Eligendi. Eligendi: ut, Potiùs, potiſſimùm, imò, ſatiús.

Intendendi. Intendendi: ut, Valdè, nimis, nimiùm, immodicè, impendiò, impensè, prorſus, penitus, funditus, radicitus, omnino.

Remittendi. Remittendi: ut, Vix, ægrè, paulatim, ſenſim, pedetentim.

Concedentis. Concedentis: ut, Licèt, eſtò, demùs, ſit-ità, ſit ſané.

Negatæ ſolitudinis. Negatæ ſolitudinis: ut, Non ſolùm, non tantùm, non modò, nedum.

Qualitatis. Qualitatis: ut, Doctè, pulchrè, fortiter, graviter.

Quantitatis. Quantitatis: ut, Parùm, minimè, maximè, ſummùm, ad ſummùm, & ſimilia.

Comparandi. Comparandi: ut, Tam, quàm, magis, minùs, maximè, minimè, æqué.

Rei

Rei non peractæ: ut, Fermè, ferè, propè, propemodum, tantùm, tantùm non, modò non. Rei non peractæ.

Demonstrandi: ut, En, ecce, sic: ut cùm dicimus, *Sic scribito.* Demonstrandi.

Explanandi: ut, Id est, hoc est, quasi dicas, putà, utputa, utpote. Explanandi.

Dubitandi: ut, Forsan, forsitan, fortassis, fortasse. Dubitandi.

Eventûs: ut, Fortè, casù, fortè-fortunà. Eventûs.

Similitudinis: ut, Sic, sicut, sicuti, ità, item, itidem, tanquam, quasi, ceu, utì, velut, veluti. Similitudinis.

COMPARATIO.

Adverbia à nominibus adjectivis nata, & comparantur, & regunt casus comparativi & superlativi: ut, Doctè, doctiùs illo, doctissimè omnium: similiter, Bene, meliùs, optimè: Malè, pejus, pessimè: etiam, Sæpe, sæpiùs, sæpissimè: Nuper, nuperrimè, & similia. Comparatio.

SPECIES.

Species est duplex: Principalis, quæ ex se originem habet: ut, *Herì, cras.* Species adverbiorum.

Derivativa est eorum, quæ nata sunt aliunde: ut, *Furtim*, à *furor*; *Strictim*, à *stringo*; *Humaniter* ab *humanus.*

Aliquando neutra adjectiva induunt formam adverbiorum, ad Græcorum imitationem: ut, Recens, pro recenter, Torvùm, pro torvè. Nomina fiunt adverb.

FIGURA.

Figura est duplex: Simplex, ut Prudenter; Composita, ut Imprudenter.

DE CONJUNCTIONE.

COnjunctio est pars orationis, quæ sententiarum clausulas aptè connectit.

ACCIDENTIA CONJUNCTIONI. Accidentia Conjunct.

Conjunctioni accidunt, Figura, Potestas, & Ordo.

Figu-

Figura. Figura est duplex: Simplex: ut nam; Composita, ut namqne.

POTESTAS.

Potestas. Potestas, id est, significatio, est varia: Aliæ enim è conjunctionibus copulativæ sunt: ut, Et, ac, que, atque, quoque, etiam, item, itidem, cùm, & tum.

Tum. Tum item geminatum: ut, *Vir tum probus, tum eruditus.* Huc spectant & his contrariæ: ut, Nec, neque, neu, néve.

Suspensivæ. Hæ quatuor sequentes, Et, que, nec, neque, cùm geminantur, suspensivæ etiam vocantur, quòd aliud semper expectari faciant: ut, *Et fugit, & pugnat. Nec sapit ista, nec sentit.*

Disjunctivæ. Aliæ disjunctivæ: ut, Aut, vel, ve, seu, sive.

At istæ, cùm geminantur, suspensivæ etiam vocantur: ut, *Vel scribit, vel dictat.*

Discretivæ. Aliæ discretivæ: ut, Sed, sed-enim, at, ast, atqui, quidem, autem, quoque, scilicet, cæterùm, verò, enimverò, quòd-si, verùm, porrò, quin.

Rationales, seu illativæ. Aliæ rationales, seu illativæ: ut, Ergò, ideo, igitur, itaque, idcirco, quare, quamobrem, quocirca, proinde, propterea, ob eam-rem, eâ-re: Cicer. *Eâ re statim ad Aristocritum misi.*

Causales. Aliæ causales, id est, quæ rationem præcedentis orationis inferunt: ut, Nam, namque, enim, etenim, quòd, quia, quippe, utpote, siquidem, quando, quandoquidem, propterea, quòd, quoniam, quatenus, & *pro* quia, ut,

Virgil. *Audieras, & fama fuit*; *pro* nam, *vel* quia fuit: quò *pro* quia; ut Cicer. *Non quò quicquam desit, sed quòd valde cupio.*

Ovid. *Crede mihi, bene qui latuit, bene vixit; & intra Fortunam debet quisque manere suam:* *pro* nam, *vel* quia.

Perfectivæ. Aliæ perfectivæ seu absolutivæ: ut, Uti, quò *pro* ut.

Nè

Nè & ut, *pro* nè non: Terent. *Sed patris vim ut queas ferre.*

Nè *pro* ut non: Cicero, *Opera datur, judicia nè fiant,*

Aliæ continuativæ: ut, Si, ſin, ni, niſi. Continuativæ.

Aliæ dubitativæ: ut, Nè, an, anne, num, numquid, utrùm, necne. Dubitativæ.

Aliæ adverſativæ: ut, Etſi, quanquam, quamvìs, licèt, tametſi; & aliæ id genus. Adverſativæ.

Aliæ redditivæ earundem: ut, Tamen, attamen, ſed, tamen, veruntamen. Redditivæ.

Aliæ diminutivæ: ut, Saltem, at, certè, vel: ut, Cic. *Nè vel latum digitum diſceſſeris.* Diminutivæ.

Aliæ electivæ: ut, Quàm, ac, atque, ut, quando *pro* Quàm accipiuntur. Electivæ.

Expletivæ: ut, Quidem, equidem, nimirum, autem, ſcilicet, quoque, nam, profectò, verò, enimvero, ſedenim, enim *pro* certé.

Virgil. *Nam quis te juvenum confidentiſſime, noſtras*
Juſſit adire domos? Ter. *At enim non ſinam.*

Sunt dictiones, quæ nunc adverbia, nunc conjunctiones, nunc præpoſitiones eſſe inveniuntur: ut, Cum, quoties caſui jungitur, præpoſitio eſt. Cum.

In genere, Conjunctiones adeò tenui diſcrimine ab adverbiis diſcernuntur, ut quàm ſæpiſſime confundantur: ut, Quando, proinde, & ſimilia.

ORDO.

Ordo conjunctionum eſt triplex: nempe, Ordo conjunctionum.

Præpoſitivus; earum ſcilicet, quæ in ſententiarum exordio ponuntur. Præpoſitivus.

Subjunctivus; earum ſcilicet, quæ ſecundum in clauſula, vel tertium, vel ad-ſummùm quartum locum occupant. Subjunctivus.

Communis. Communis.

Ex conjunctionibus hæ imprimis præponi ſolent; Nam, quare, ac, aſt, atque, &, aut, vel, nec, neque, ſi, quin, quatenus, ſin, ſeu, ſive, ni, niſi. Præpoſitivæ.

Sub-

Subjunctivæ quæ. Subjunctivæ verò ſunt, Quidem, quoque, autem, verò, enim.

Encliticæ. Et tres Encliticæ: ut, Que, ne, ve: ſic dictæ, quòd accentum in præcedentem ſyllabam inclinent: ut, Horat. *Ludere qui neſcit, campeſtribus abſtinet armis; Indoctúsque pilæ, diſcive, trochive, quieſcit.*

Sunt & aliæ quoque voces aliquot encliticæ: ut, Dum, ſis, nam, &c.

Communes. Communes denique dicuntur, quæ indifferenter & præponi & poſtponi poſſunt; quales ſunt reliquæ ferè omnes, præter prædictas: ut, Equidem, ergò, igitur, ſaltem, tamen, quanquam, &c.

DE PRÆPOSITIONE.

PRæpoſitio eſt pars orationis indeclinabilis, quæ aliis orationis partibus, vel in compoſitione, vel in appoſitione præponitur.

Appoſitione: ut, *Chriſtus ſedet ad dextram Patris.*

Compoſitione: ut, *Adductum juramentum adhibendum admonuit.*

Præpoſitiones poſtpoſitæ ſuis caſibus. Quædam præpoſitiones poſtponi ſuis caſibus inveniuntur: ut,

Cum, Tenus, Verſus, Uſque. ut — Quibuſcum. Pube tenus. Angliam verſus. Ad occidentem uſque.

ACCIDENTIA PRÆPOSITIONI.

Præpoſitioni accidit caſuũ regimẽ, ſive conſtructio.

Cæterùm in iiſdem caſibus mira eſt ſignificationis varietas, quæ non tam regulis, quàm aſſiduo legendi atque ſcribendi uſu diſcenda eſt. Exempli causâ:

Secundùm Secundùm, Aliud ſignificat cùm dico *Secundùm aurem vulnus accepit*, id eſt, *juxta aurem:* Aliud verò hìc, *Secundùm Deum parentes amandi ſunt*, .i. *proximè poſt Deum:* Aliud in hac oratione. *Secundùm quietem ſatis mihi felix viſus ſum*, id eſt, *in quiete*, vel *inter quietem.*

Præ-

Præpositiones accusativum regentes.

Ex præpositionibus istæ accusativo casui adjunguntur

Ad. *Ad calendas Græcas.*

Apud Virg. *At bene apud memores veteris stat gratia facti.*

Ante Ovid. *--dicíque beatus*
Ante obitum nemo supremáque funera debet.

Adversùs. *Nè Hercules quidem adversùs duos.*

Cis. *Cis Thamesin sita est Etona,*

Citra. } Hor. *Est modus in rebus, sunt certi denique fines,*
Ultra. } *Quos ultra citráque nequit consistere rectum.*

Intra. Ovid. *Crede mihi, bene qui latuit, bene vixit,*
& intra
Fortunam debet quisque manere suam.

Extra. Pl. Ma. *Extra omnem ingenii aleam positus Cicero.*

Circum, locale est: ut, *Circum montem.*

Circa. *Circa forum. Circa viginti annos.*

Circiter, tempus & numerum significat: ut,
Circiter horam decimam.
Cæsar; *Circiter duo millia desiderati sunt.*

Contra. *Nè contra stimulum calces.*

Erga. *Princeps erga populum clemens.*

Inter. Hor. *Multa cadunt inter calicem supremáq; labra.*

Infra. Terent. *Quem ego infra omnes infimum esse puto.*

Supra. Salust. *Dux hostium cum exercitu supra caput est.*

Juxta. Ter. *Cùm lucubrando juxta ancillas lanam faceres.*

Ob. *Fœda mors ob oculos versabatur.*

Per. Hor. *Impiger extremos currit mercator ad Indos,*
Per mare pauperiem fugiens, per saxa, per ignes.

Prope. *Prope urbem. Prope mortem.*

Præter. Terent. *Ità fugias, nè præter casam.*

Propter. *Aliquid mali propter vicinum malum.*

Post. Hor. *O cives, cives, quærenda pecunia primùm est,*
Virtus post nummos.

Penès. Ovid. *Me penès est unum vasti custodia mundi.*

Trans. Hor. *Cœlum non animum mutant, qui trans mare currunt.*

Præpo-

Præpositiones Ablativum regentes.

A. Terent. *A me nulla tibi orta est injuria.*
Ab. Hæc vocalibus præponitur. Mimus; *Ab alio exspectes, alteri quod feceris.*
Abs. Terent. *Abs quovis homine beneficium accipere cùm opus est, gaudeas.*
Absque. Terent. *Absque eo esset. Absque pecunia miserè vivitur.* (*lucrum.*
Cum. Mimus; *Damnum appellandum est cum malâ fama*
Clam. *Clam patre.* Et Plautus; *Clam patrem.*
Coram. *Coram Senatu res acta est.*
De. *Sophistæ rixantur de lana caprina.*
E. *Qui falsum testimonium dixisse convictus erat, è saxo Tarpeio dejiciebatur.*
Ex. *Ex malis moribus bonæ leges natæ sunt.*
Pro. Mimus; *Comes facundus in via pro vehiculo est.*
Præ. Terent. *Huic aliquid præ manu dederis.*
Sine. Idem; *Sine Cerere & Baccho friget Venus.*
Tenus. Virg. *--capulóque tenus ferrum impulit irâ.*

Præpositiones utrique casui servientes.

Hæ quatuor utrumque casum exigunt, sed diversâ ferè significatione;
In. Terent *In tempore veni, quod omnium rerum est primum:* sine motu.
Ovidius; *Inque domos superas scandere cura fuit:* motum quodammodo innuit.
Sub. Virg. *Sub lucem exportant calathis, i. paulò ante lucem. -- vasto vidisse sub antro.*
Super. Virg. *Super ripas Tyberis. Fronde super viridi.*
Subter. *Subter terrâ.* Virg. *Densa subter testudine casus.*

Præpositiones nunquam extra compositionem reperiæ.

Sunt & Præpositiones, quæ nunquam extra compositionem inveniuntur: nimirum.

Am,	ut	Ambio:	Re,	ut	Recipio,
Di,	ut	Diduco:	Se,	ut	Sepono,
Dis,	ut	Distraho:	Con.	ut	Condono.

Con-

Con verò, quoties cum dictione à vocali incipiente componitur, amittit *n*: ut, Coagmento, coemo, coinquino, cooperio.

DE INTERJECTIONE.

INterjectio est pars orationis, quæ sub incondita voce subitò prorumpentem animi affectum demonstrat.

Tot autem sunt interjectionum significationes, quot animi perturbati sunt motus.

Exultantis: ut, Evax, vah. Plut. *Evax, jurgio tandem uxorem abegi.*

Dolentis: ut, Heu, hoi, hei, ô, ah. Terent. *I intrò: hoi! hei!* Virgilius; *O dolor atque decus magnum!*

Timentis: ut, Hei, atat. Terent. *Hei! vereor nè quid Andria apportet mali.*

Admirantis: ut, Papæ. Ter. *Papæ! nova figura oris.*

Vitantis: ut, Apage, apagésis. Terent. *Apagésis, egón' formidolosus?*

Laudantis: ut, Euge. Mar. *Citò, nequiter, euge, beatè.*

Vocantis: ut, Eho, oh, io. Terent. *Oh, quò vocaris?*

Deridentis: ut, Hui. Ter. *Hui! tu mihi illam laudas?*

Ex improviso aliquid deprehendentis: ut, Atat. Ter. *Atat! data hercle mihi sunt verba.*

Exclamantis: ut, Oh, proh. *Proh nefas!* Seneca; *Oh paupertas felix!*

Imprecantis: ut, Malùm, væ malúm. Terent. *Quid hoc (malùm) infelicitatis est?*

Ridentis: ut, Ha, ha, he. Terent. *Ha, ha, he, defessa jam misera te ridendo.*

Silentium injungentis: ut, Au, Terent. *Au, nè comparandus hic quidem ad illum est.*

Illud hìc observandum est, nomina quoq; & verba quandoq; interjectionis loco poni: ut apud Virgilium; *Navibus (infandum) amissis.* Cicero; *Sed, amabò, te cura.* Imò quævis orationis pars, affectum animi inconditam significans, interjectionis vice fungitur. Aliæ partes fiunt interjectiones.

Atque hæc quidem de octo orationis partium Etymologia, quamlibet crassâ (quòd aiunt) Minervâ tradita sunt pueris, tantisper dum ordinariis in ludo operis ac pensis sub ferula defunguntur, abundè sufficere arbitramur. Quòd si cui tamen allubescit quicquam his altius exactiúsque perveſtigare, hunc ad Grammaticorum volvenda perſcrutandâque opera relegandum cenſemus. Quorum cum magnus ſit numerus, & quidem egregiè doctorum, nullum tamen novimus, qui vel propter eruditionis ac doctrinæ præſtantiam, vel propter præcipiendi claritatem elegantiámque, Linacro noſtro comparari poſſe videatur, nedum præponi.

DE CONSTRUCTIONE octo partium orationis.

ATq; de octo quidem orationis partibus earúmq; formis, quatenus ad Etymologiam attinet, hactenus dictum eſto: deinceps de eiſdẽ, quatenus ad Syntaxim, quę Conſtructio dicitur, agemus.

Conſtructio quid ſit.

Eſt igitur Syntaxis debita partium orationis inter ſe compoſitio connexióque juxta rectam Grammatices rationem.

Concordantiæ Grammaticæ.

Ea verò eſt, quâ veterum probatiſſimi, tum in ſcribendo, tum in loquendo, ſunt uſi.

Cæterùm, priuſquam de partium orationis ſtructura ſingulatim pertractemus, quædam in genere de tribus Grammaticæ concordantiis ſunt paucis ediſſerenda.

CONCORDANTIA *Nominativi & Verbi.*

Concordantia prima.

VErbum perſonale cohæret cum nominativo numero & perſonâ: ut,

Nunquam ſera [b] eſt ad bonos mores [a] via.
[a] Fortuna nunquam perpetuò [b] eſt bona.

Nomina-

Nominativus primæ vel ſecundæ perſonæ rariſſimè exprimitur, niſi causâ diſcretionis: ut, [a] *Vos* [b] *damnâſtis*; quaſi dicat, *præterea nemo*: aut emphaſis gratiâ: ut, Terentius; [a] *Tu* [b] *es patronus*, [a] *tu pater*; *ſi* [b] *deſeris* [a] *tu, perimus*; quaſi dicat, *præcipuè, & præ aliis tu patronus es.* Ovidius; [a] *Tu dominus*, [a] *tu vir*, [b] *tu mihi frater* [b] *eris.*

In verbis, quorum ſignificatio ad homines tantùm pertinet, tertiæ perſonæ nominativus ſæpe ſubauditur; ut, Eſt, fertur, dicunt, ferunt, aiunt, prædicant, clamitant, & in ſimilibus: ut,

Terentius; *Fertur atrocia flagitia deſignâſſe.*

Ovid. *Téque* [b] *ferunt iræ pœnituiſſe tuæ.*

Non ſemper vox caſualis eſt verbo nominativus, ſed aliquando verbum infinitum: ut, Plaut. [a] *Mentiri non* [b] *eſt meum.* Aliquando oratio: ut, Verbum infinitum nominativus verbo.

Ovid. *Adde quòd* [a] *ingenuas didiciſſe fideliter artes,*
[b] *Emollit mores, nec ſinit eſſe feros.*

Aliquando adverbium cum genitivo: ut, [a] *Partim virorum* [b] *ceciderunt in bello.* [a] *Partim ſignorum* [b] *ſunt combuſta.*

EXCEPTIO PRIMA.

Verba infiniti modi pro nominativo accuſativum ante ſe ſtatuunt: ut, [a] *Te* [b] *rediiſſe incolumen gaudeo.* [a] *Te fabulam* [b] *agere volo.* Accuſat. ante verbum infinitum.

Reſolvi poteſt hic modus per *quòd* & *ut*, ad hunc modum: [a] *Quòd tu* [b] *rediiſti incolumis, gaudeo.* [a] *Ut tu fabulam* [b] *agas, volo.*

Verbum inter duos nominativos diverſorum numerorum poſitum, cum alterutro convenire poteſt: ut, Terent. *Amantium iræ, amoris* [a] *redintegratio* [b] *eſt.*

Ovid. *---quid enim niſi* [a] *vota* [b] *ſuperſunt?*

Idem; *Pectora percuſſit, pectus quoque* [a] *robora* [b] *fiunt.*

Virgil. *---nihil hic niſi* [a] *carmina* [b] *deſunt.*

Impersonalia præcedentem nominativum non habent: ut, *Tædet me vitæ, Pertæſum eſt conjugii*: de quibus ſuo loco. Except. 1.

Nomen multitudinis ſingulare quandoque verbo plurali jungitur: ut, [a] *Pars* [b] *abiêre.* [a] *Uterque* [b] *deluduntur dolis.*

CONCORDANTIA
Subſtantivi & Adjectivi.

Secunda concordantia.

ADjectivum cum ſubſtantivo, genere, numero, & caſu conſentit: ut, Juvenal. [b] *Rara* [a] *avis in terris,* [b] *nigróque ſimillima* [a] *cygno.*

Ad eundem modum participia & pronomina ſubſtantivis adnectuntur: ut,

Ovidius; *Donec eris felix multos numerabis amicos:*
Nullus ad [b] *amiſſas ibit amicus* [a] *opes.*

Seneca; *Non* [b] *hoc primùm* [a] *pectora* [a] *vulnus* [b] *mea ſenſerunt, graviora tuli.*

Nota. Aliquando oratio ſupplet locum ſubſtantivi: ut, [b] *Audito* [a] *regem Doroberniam proficiſci.*

CONCORDANTIA
Relativi & Antecedentis.

Tertia concordantia.

RElativum cum antecedente concordat genere, numero, & perſonâ: ut, --- [b] *vir bonus eſt quis?* [b] *Qui conſulta patrum,* [b] *qui leges juráque ſervat.*

Nec unica vox ſolùm, ſed interdum etiam oratio ponitur pro antecedente: ut, Terent. [a] *In tempore ad eam veni,* [b] *quod omnium rerum eſt primum.*

Nota. Relativum inter duo antecedentia diverſorum generum collocatum, nunc cum priore convenit: ut, Valerius Maximus; *Senatus aſſiduam ſtationem eo* [a] *loci perageba,* [b] *qui hodie Senaculum appellatur.*

Non procul ab eo [a] *flumine, quod Saliam vocant.*

Cicero; *Propiùs à terra Jovis* [a] *ſtella fertur,* [b] *quæ Phaethon dicitur.*

Nunc cum poſteriore: ut, *Homines tuentur illum globum,* [b] *quæ* [a] *terra dicitur.*

Eſt locus in carcere, [b] *quod* [a] *Tullianum appellatur.*

In coitu lunæ, [b] *quod* [a] *interlunium vocant.*

Aliquan-

Aliquando relativum, aliquando & nomen adjectivum respondet primitivo, quod in possessivo subintelligitur: ut, Terent. *Omnes omnia bona dicere, & laudare fortunas* [a]*meas*, [b] *qui filium haberem tali ingenio præditum.* Ovid. -- [a] *nostros vidisti* [b] *flentis ocellos.*

Quoties nullus nominativus interseritur inter relativum & verbum, relativum erit verbo nominativus: ut, Boet. *Felix* [a] *qui* [b] *potuit boni fontem visere lucidum.* Casus relativi.

At si nominativus relativo & verbo interponatur, relativum regitur à verbo, aut ab alia dictione, quæ cum verbo in oratione locatur; ut, Ovid. *Gratia ab officio,* [b] *quod mora* [a] *tardat, abest.* Virg. [b] *Cujus* [a] *numen adoro.* [b] *Quorum* [a] *optimum ego habeo.* [b] *Cui* [a] *similem non vidi.* [b] *Quo* [a] *dignum re judicavi.* [b] *Quo* [a] *melius nemo scribit.* [b] *Quem* [a] *videndo obstupuit. Lego Virgilium* [a] *præ* [b] *quo cæteri poetæ sordent.*

Substantivorum constructio.

Genitivus substantivi.

Quum duo substantiva diversæ significationis sic concurrunt, ut posterius à priore possideri quodammodo videatur, tum posterius in genitivo ponitur: ut, Juvenal. *Crescit* [a] *amor* [b] *nummi quantum ipsa pecunia crescit. Rex* [a] *pater* [b] *patriæ.* [a] *Arma* [b] *Achillis.* [a] *Cultor* [b] *agri,*

Variatio substantivi in adjectivum possessivum.

Proinde hic genitivus sæpissimè in adjectivum possessivum mutatur: ut, [b] *Patris* [a] *domus,* [b] *Paterna* [a] *domus.* [b] *Heri* [a] *filius,* [b] *Herilis* [a] *filius.* Est etiam ubi in dativum vertitur: ut, Luc. de Cat. [b] *Urbi* [a] *pater est,* [b] *urbique* [a] *maritus.* [a] *Herus* [b] *tibi,* [b] *mihi* [a] *pater.*

EXCEPTIO.

Appositio.

Excipiuntur quæ in eodem casu per appositionem connectuntur: ut, Ovid. *Effodiuntur* [a] *opes* [b] *irritamenta malorum.* Virg. *Ignavum* [a] *fucos* [b] *pecus à præsepibus arcent.*

Adjectivum in neutro genere absolutè, hoc est, absq; substantivo positum, aliquando genitivum postulat: ut, [a] *Paululum* [b] *pecuniæ.* [a] *Hoc* [b] *noctis.* Catull. *Non videmus* [a] *id* [b] *manticæ, quod in tergo est.*

Juven. [a] *Quantum quisq; sua* [b] *nummorum servat in arca,*
[a] *Tantum habet &* [b] *fidei.*

Ponitur interdum genitivus tantùm, nempe priore substantivo per Eclipsim subaudito: ut in hujusmodi locutionibus;

Terent. *Ubi ad* [b] *Dianæ veneris, ito ad dextram. Ventum erat ad* [b] *Vestæ:* Utrobique subauditur [a] *templum.*
Virg. [b] *Hectoris Andromache:* subauditur [a] *uxor.*
Idem; *Deiphobe* [b] *Glauci:* subauditur [a] *filia.*
Terent. [b] *Hujus video Byrrhiam:* subaudi [a] *servum.*

LAUS ET VITUPERIUM.

Laus & vituperium rei variis modis effertur, at frequentiùs in ablativo, vel genitivo: ut, [a] *Vir* [b] *nullâ fide.* Ovidius; [b] *Ingenui vultûs* [a] *puer, ingenuiq; pudoris.*

OPUS ET USUS.

Opus & Usus ablativum exigunt: ut, Cicero; [b] *Auctoritate tuâ nobis* [a] *opus est.* Gell *Pecuniam,* [b] *quâ sibi nihil esset* [a] *usus, ab iis quibus sciret usui esse non accepit.*

Opus adjectivè.

Opus autem adjectivè pro necessario quandoque poni videtur, variéque construitur: ut,

Cicero; *Dux* [b] *nobis & autor* [a] *opus est.*
Idem; *Dicis nummos* [b] *mihi* [a] *opus esse ad apparatum triumphi.* Terent. *Alia,* [b] *quæ* [a] *opus sunt, para.*
Cicero; *Sulpitii operam intelligo ex tuis literis* [b] *tibi multum* [a] *opus non fuisse.*

Adjectivorum constructio.

GENITIVUS.

Adjectivorum constructio.

ADjectiva, quę desiderium, notitiam, memoriam, atque iis contraria significant, genitivum adsciscunt: ut,

Plinius; *Est natura hominum* [b] *novitatis* [a] *avida.*
Vir. [a] *Mens* [b] *futuri præscia.* Idem; [a] *Memoresto brevis* [b] *ævi.*
Ter. [a] *Imperitos* [b] *rerum, eductos liberè, in fraudem illicis.*
Silius; *Non sum* [b] *animi* [a] *dubius, sed* [a] *devius* [b] *æqui.*
Cicero; *Græcarum* [b] *literarum* [a] *rudis.*

Adjecti-

Adjectiva verbalia in *ax* etiam in genitivum ferun- Verbalia
tur: ut [a] *Audax* [b] *ingenii.* Ovid. *Tempus* [a] *edax* [b] *rerum.* in *ax*,
Seneca; *Virtus eſt* [b] *vitiorum* [a] *fugax.* Hor. [b] *Utilium* [a] *ſagax.* Idem; [b] *Propoſiti* [a] *tenax.* Virgilius; *Tam* [b] *ficti pravíque* [a] *tenax, quàm nuntia veri.* Plaut. [b] *Pecuniarum* [a] *petax, &c.*

Ingens præterea adjectivorum turba, nullis certis regulis obſtricta, caſum patrium poſtulat. Quorum farraginem ſatis quidem amplum congeſſerunt Linacrus & Deſpauterius. Tu verò crebrâ lectione ea tibi reddes admodum familiaria.

Nomina partitiva, aut partitivè poſita, interrogativa quædam, & certa numeralia, genitivo, à quo & genus mutuantur, gaudent: ut, Cicero, *Quanquam te, Marce fili, annum jam audientem Cratippum, ídque Athenis, abundare oportet, præceptis inſtitutíſq; philoſophiæ, propter ſummam & doctoris autoritatem & urbis,* [b] *quorum* [a] *alter te ſcientiâ augere poteſt* [a] *altera exemplis.*
[a] *Utrum* [b] *horum mavis, accipe.*
Ovidius; [a] *Quiſquis fuit ille* [b] *deorum.*
Terent. *An* [a] *quiſquam* [b] *hominum eſt æquè miſer ut ego?*
Virgilius: --- [b] *divûm promittere* [a] *nemo Auderet.*
[a] *Tres* [b] *fratrum.* [a] *Quatuor* [b] *judicum.* [b] *Sapientum* [a] *octavus quis fuerit, nondum conſtat.*
[a] *Primus* [b] *regum Romanorum fuit Romulus.*

In alio tamen ſenſu ablativum exigunt cum præpoſitione: ut, [a] *Primus* [b] *ab Hercule.* [a] *Tertius* [b] *ab Æneâ.*

In alio verò ſenſu dativum: ut, Virgil. -- [b] *Nulli pietate* [a] *ſecundus.*

Uſurpantur autem & cum his præpoſitionibus, E, de, ex, inter, ante: ut, Ovid. *Eſt deus* [b] *è vobis* [a] *alter.* Idem; [a] *Solus* [b] *de ſuperis.* Virg. [a] *Primus* [b] *inter omnes.* Idem; [a] *Primus ibi* [b] *ante omnes, magnâ comitante caterva,*
Laocoon ardens ſumma decurrit ab arce.

Interrogativum & ejus redditivum ejuſdem caſûs Interrog.
& temporis erunt: ut, [a] *Quarũ rerum nulla eſt ſatietas?* [b] *Divitiarum. Quid rerum nunc* [a] *geritur in Anglia?* [b] *Conſulitur de religione.*